

Foto 1 *Effect van het schillen* (L. Veldhoen, 06-08-08)

Dit geeft een zichtbaar effect van het schillen, veroorzaakt door de wisenten. Hier is voornamelijk Kardinaalsmuts de dupe geweest.

Hier een kort fotoverslag met de wisentervaringen van de afgelopen weken (06-08-08 t/m 04-09-08), gemaakt door Renée Normann en Linde Veldhoen. Wij zijn de huidige stagiaires die de wisenten 1-2x per week opzoeken om hen te observeren. Met dit verslagje willen we een indruk geven hoe het er op het moment voor staat met de wisenten in het Kraansvlak.

De dieren:

Stier = stier

Moeder = volwassen koe, moeder van het kalf, gearriveerd in 2008

Slankie = volwassen koe. uit 2008

Foto 2 *Het effect van schillen op afstand* (L. Veldhoen, 06-08-08)

Foto 3 *Mysterieus stukje natuur* (L. Veldhoen, 06-08-08)

Het leek wel of er iemand meerdere malen om dit bosje heeft gelopen.

Een mysterieus stukje natuur; gemaakt door wisent of ...?

Op deze dag (6 augustus) merkt Leo Linnartz op dat de wond bij het achterste van Slankie kleiner is geworden.

Op 20 augustus vindt Frans de Boer dat ze ook in conditie is verbeterd.

Even weer terug naar 6 augustus, wanneer we zien dat Slankie tochtig is! Helaas hebben we niet gezien of Stier daar wat mee heeft gedaan.

Opmerkelijk is ook dat we op 27 augustus voor het eerst de stier met zijn horens heen en weer zien gaan in een struik (kruipwilg), alsof hij de geur ervan wil opnemen. In de observaties die volgen zien we het de andere koeien ook doen.

Met Hubert Kivit en boswachter Ruud Maaskant concluderen we dat het vermoedelijk tegen de vliegen is.

Foto 4 *Love is in the air* (R. Normann, 21-08-08)

Hier hebben we het liefdeskoppel! Stier heeft enkele dagen achtereen snuffelend en flemend achter Moeder aangelopen. Uiteindelijk hebben we op 21 augustus een dekking gezien, die op het oog succesvol leek te zijn!

Op deze dag hebben we het Kalf ook voor het laatst echt zien drinken. Echter liet Moeder dit ook pas na een 2e poging toe.

Deze foto laat op de achtergrond ook wel een ietwat verslagen Kalf zien. Een week later (27-08) zien we dat Stier de andere dames ook interessant begint te vinden. Enkele keren zien we hem snuffelen en vervolgens flemen bij Kalf. Hij nam zelfs een poging haar te bestijgen. De dag daarop betrapten we hem op het besnuffelen van eerst Moeder, enkele minuten later Zwartje en vervolgens weer Kalf. Bij Kalf waagt hij ook die dag weer een poging tot bestijgen, wat mislukt.

Foto 5 *Auto dient voor meer dan mobiliteit* (L. Veldhoen, 21-08-08)

Veiligheid gaat boven alles: auto tussen mens en wisent in. Op deze manier blijven de wisenten heel relaxt en goed te observeren.

Foto 6 *De vredigheid zelve* (L. Veldhoen, 21-08-08)

Vooraf 's ochtends tot een uur of 11 á 12 en vanaf een uur of vier 's middags nemen de wisenten rustig de tijd om te herkauwen.

Foto 7 *Stier aan het grazen* (L. Veldhoen, 27-08-08)

Deze foto is vanuit de auto gemaakt. Hierdoor blijven de wisenten erg rustig en het vergemakkelijkt het observeren van de dieren.

Foto 8 *Drie poetsende wisenten op een rijtje* (L. Veldhoen, 27-08-08)
Leer van de wisenten: Lenig blijf je door je regelmatig goed te poetsen.

Foto 9 *Ruggen op een rijtje* (L. Veldhoen, 27-08-08)
Enkele ruggen op een rijtje. Tijdens het grazen blijven ze vaak dichtbij elkaar.

Foto 10 *Ontmoeting wisent - 'gewone' koe* (L. Veldhoen, 28-08-08)

Op een ochtend troffen we dit schouwspel aan. Beide kuddes keken aandachtig naar elkaar, maar dat was het dan ook.

Zowel de 'gewone' koeien als de wisenten bleven of gingen liggen bij elkaars aanwezigheid, wat een zekere gemoedsrust binnen beide kuddes laat zien. Uiteindelijk liepen de 'gewone' koeien al grazend weg van het hek.

Foto 11 *Kalf en Zwartje spelen* (L. Veldhoen, 28-08-08)

Kalf zoekt zo af en toe een kuddegenoot om mee te spelen, waarbij ze meestal een goeie heeft aan Blondie of Zwartje. Op deze foto zijn haar horens verstrengeld met die van Zwartje. Erg hardhandig gaat het er gelukkig niet aan toe.

Foto 12 & 13 *Zwartje als model* (R. Normann, 03-09-08)

Foto 14 *Waar is Slankie?* (R.Normann 04-09-08)

Op deze dag hebben we de wisenten in totaal ongeveer 2 uur lang gezien ($\pm 15:00-17:00$). Echter misten we van het begin tot het Slankie. In die tijd was ze nergens te bekennen. Hierbij moet worden opgemerkt dat zij zich vaker wat op afstand houdt van de rest. Ze komt ook waakzamer over en houdt de boel dan ook op een afstandje in de gaten.

Foto 15 *Even achter de oren krabben* (R.Normann 04-09-08)

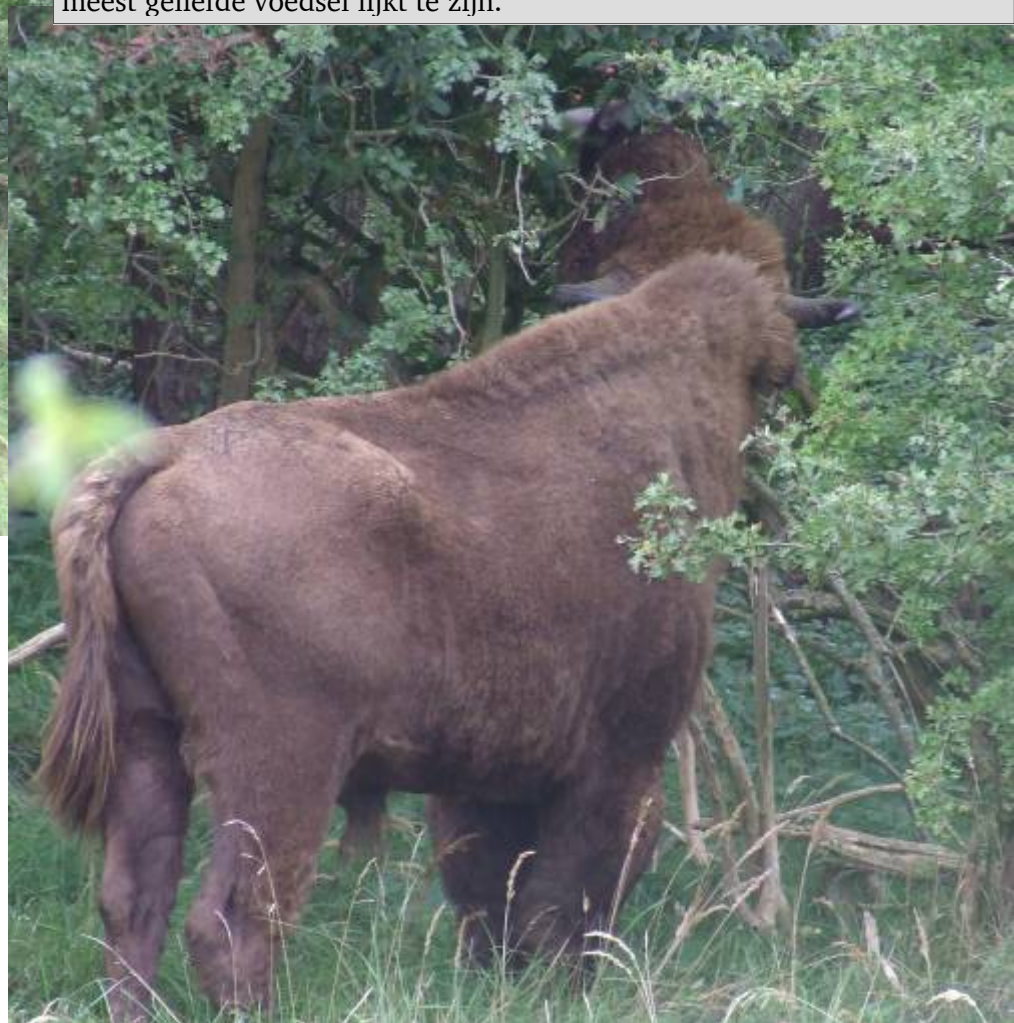
Blondie krapt zich nog eens goed achter de oren.. Waar had ze Slankie nou ook alweer voor het laatst gezien?

Foto 16 & 17 *Stier en Moeder aan de Kardinaalsmuts* (R.Normann 04-09-08)

Hier zien we Stier browsend aan een Kardinaalsmuts, wat een van het meest geliefde voedsel lijkt te zijn.

Dit was het voor nu. Voor vragen of opmerkingen kunnen jullie ons altijd mailen (voor adressen zie commentaar foto 11).

Tot de volgende aflevering!